

ganda műve; harmadszor bemennek azért, hogy a munkásbiztosítást sem a kormány, sem a munkáltatók politikai céljaik eszközüvé ne tehesék.

A szociáldemokrata párt mindenkor erősen hangsúlyozta, hogy a pénztári tisztviselő a pénztári órák alatt ne politizáljon, hanem körültekintő gondossággal, szorgalommal és mindenek fölött türelemmel és előzékenységgel teljesítse hivatását s ha munkáját befejezte és a pénztári helyiséget elhagyta, szabad ember, aki meggyőződése szerint cselekedhet s ezért senkinek sem tartozik számot adni. Nincs kifogása a szociáldemokrata pártnak az ellen, ha a pénztári tisztviselők érintett 90 százaléka szabad óráiban összehívja a pénztári tagokat és ott agitál a szocialista mozgalom ellen és törekszik híveket szerezni a maga hazafias vagy vallásos fölfogásának, mint ahogy ezt számtalan esetben meg is teszik. Minden öntudatos munkás egyetért abban, hogy a pénztárakat pontos, szorgalmas, lelkiismeretes és főként előzékeny tisztviselői karral lehet csak jól vezetni s a szociáldemokrata párt teljes egészében erre is törekszik.

Törvénymódosítás.

Politikai életünk porondján számtalanszor halatlatsziki a kiáltás: revízió alá kell venni a munkásbiztosítási törvényt! Kétségtelenül olyan rossz a törvény, hogy fundamentálisan át kell alakítani, ha azt akarjuk, hogy gyorsan életereire kapjon a munkásbiztosítás. Csak hogy a revízió mikéntjére nézve is eltérők a vélemények. Az építőiparosok szövetségéhez tartozó munkáltatók az Állami hivattal együtt úgy akarják a törvényt reformálni, hogy minden szocialista munkást kizusztíthassanak és csak ők maradjanak irányítók. A vállalati pénztárak úgy akarják megcsinálni, hogy ők teljesen függetlenítsék magukat az Országos Pénztártól. Ez természetesen nem lehet a revízió helyes alapja. A törvényt – hangsúlyozom – úgy soha nem lehet megreformálni a működő szervek eltörlése nélkül, hogy szociáldemokraták ne kerüljenek be, A vállalati pénztárak különválasztása pedig csak célzatosan történhetik s egyenesen a vállalatoknál alkalmazott munkásság kijátszására és megkárosítására. Ilyen törekvással szemben pedig minden önértetes munkásnak állást kell foglalni.

En is szükségesnek tartom a törvény revízióját, még pedig oly irányban, hogy az Állami Hivatal mai formájában szüntettessék meg és csak mint bírói tanács ítékezzenek biztosítási ügyekben harmadfokúlag. Az Országos Pénztár, mint teljesjogú önkormányzati testület, intézze kizárólag a munkásbiztosítás összes ügyeit. Az új törvény ne tegyen kivételt kisüzem és nagyüzem között s a járulékot egységes alapon rendezze. A vállalati, magánegyesületi pénztárak és bányatársuladák szűnjenek meg s tagjaikat a kerületi pénztárakhoz kell csatolni. A törvény tegye lehetővé, hogy a baleseti és betegsegélyezési tartalékalapok a beteg munkások egészségügyét szolgáló intézmények létesítésére legyenek fordíthatók. Mondja ki az új törvény, hogy sikkasztás vétségét követi el az a munkáltató, aki a járulékokat levonja a munkásoktól és nyolc napon belül nem fizeti be a pénztárba, amely ténye hivatalból üldözendő bűncselekmény legyen. Ki kell mondani ezt a törvényben azért, mert most is 4 millió korona hátralékos járulék van künn a munkáltatóknál, amelynek nagyrésze be sem hajtható. Ugyancsak szigorú pénzbírsággal kell büntetni azt a munkáltatót, aki munkásait tudatosan nem jelenti be a pénztárba, hogy így magának megtakarítsa a járulék 50 százalékát. Az ily módon be nem jelentett és nem biztosított ipari mun-

A munkásbiztosításról.

Írta: *Garbai Sándor*,
az országos munkásbetegsegélyező-balesetbiztosító-pénztár elnöke.*)

Tisztviselők.

Vége-hossza nincs a meghamisított közvélemény morajlásának, hogy a kerületi pénztárak melegágyai a szocialista „izgatásnak” és mindenhol elterjedt az a téves hit, hogy a pénztárakba más halandó be sem juthat, mint aki előre fogadalmat tesz a szociáldemokrata párt irodájában, hogy legalább két gömbölyű munkáltatót alkalomadtán karóba húz. A valóság pedig az, hogy az Országos Pénztár és összes helyi szerveinek tisztviselői közül nem is egészen 10 százalék tartozik a szociáldemokrata párthoz és a többi 90 százalék homlokegyenest ellenkező politikai nézetet vall és csak rosszakaratú bornírtság kell ahoz, hogy ezeket is a pártmozgalom hoz kapcsolják. Fontos kérdés, hogy a pártmozgalomnak a mai viszonyok között szüksége van-e arra, hogy használható embereit a betegpénztárakban helyezze el? Nincs. A pénztárakban levő és ma is aktív szerepet vivő szocialisták régi időkben kerültek a pénztári munkához és ma nélkülözhetetlen tisztviselői a pénztáraknak s nem egy közülük munkásbiztosítási szaktekintélylyé küzdötte föl magát. A partes szakszervezeti agitáció nem is tud annyi alkalmas embert kapni, mint amennyire égető és sürgős szükség van s nem egyszer hangzott már föl a kívánság a pártban, hogy ki kell venni a tevékeny embereket a pénztár szolgálatából. A szociáldemokrata alapon szervezett munkásság nem azért vonul be a pénztárakba, hogy vezetőinek állást biztosítson, hanem bevonul: először, mert egy munkásbiztosítási intézményt csak öntudatos munkások vezethetnek helyesen; másodsor, mert a munkásbiztosítás szociálpolitikai kérdés, melynek létrehozása, föntartása és fejlesztése a szocialista propa-

*) Részlet egy nagyobb tanulmányból Lásd Szemle rovatunkat.

kások száma fölülhaladja most is a negyedmilliót. Az új törvényben gondoskodni kell, hogy a beteg munkás ellátása ne 20 hétre, hanem 52 hétre terjedjen, mert szerintem kötelessége a társadalomnak mindaddig ott állni az egyes beteg tagja mellett, amíg az teljesen meg nem gyógyult. Készpénzfizetésre át nem változtatható fogházbüntetésre ítéltessék az a munkaadó, aki munkásait nem az összes javadalmazásuknak megfelelő bérosztályba sorozza. Végül szabályoztassék az új törvényben a szezonmunkások egész évre kiterjedő igényjogsultsága, valamint a munkanélkülieké is.

Ilyen irányban kell és szükséges is a törvénymódosítás. Ha nem ezt az irányt fogják követni, kár hozzáfogni a revízióhoz, mert a gyakorlati tapasztalatok vaslogikája úgyis átmarja a rossz törvény szakaszait és nehéz küzdelemmel bár, de mégis ki fogják kerekíteni a működő szervek egymás hatáskörét s az ellentétek halmazatából előretör nemsokára a helyes munkamegoszlás elve. S amikor minden szerv érzi munkájának sokaságát, önkénytelenül mond le hatalmi hóbortjairól s örül, ha jelentkezik valaki, aki az „önkormányzat” jelszavával egy csomó terhes munkától megszabadítja. Az időnek tényleg van „érlelő” hatása, miként egyik magyar államférfi nemrég mondotta. Bár nem helyes, hogy ezt a politikai jogok megadásával kapcsolatban említette, mert itt ez a jelző szenvedélyes kitörésekre, amott esetleg megnyugtató folyamatra szolgálhatott volna alapul.